

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Dierverzorging

Kwalificaties

- » **Medewerker dierverzorging**
- » **Zelfstandig medewerker dierverzorging**
- » **Bedrijfsleider dierverzorging**
- » **Proefdierverzorger**
- » **Dierenartsassistent paraveterinair**

Versie

Gewijzigd 2022

Geldig vanaf

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 01-10-2021

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	5
<u>5. Beroepsvereisten</u>	7
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	8
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	8
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	8
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	9
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	9
<u>11. Betrokkenen</u>	10
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	10
<u>13. Aanvullende informatie</u>	11
<u>14. Certificaten</u>	11

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Dierverzorging is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Trend- en beroepenonderzoek mbo diervverzorgers \(=beroepeninformatie\)](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Beheerder Kinderboerderij](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Dierverzorgder kinderboerderij](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Paraveterinair dierenartsassistent](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Proefdiervverzorgder](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

SBB publiceert regelmatig actuele gegevens over kans op werk en kans op stage/leerbaan van alle kwalificaties. SBB vernieuwt deze informatie ieder jaar. Oktober 2020 heeft de laatste update plaatsgevonden. Voor de Vakbekwaam medewerker dierverzorging is in april 2021 een update uitgekomen in verband met de werkwijze doelmatigheid SBB. De actuele informatie voor studenten wordt getoond op KiesMBO.nl([externe link](#))

Kans op stage en leerbaan

Kans op stage en kans op leerbaan tonen de verwachte kansen van bol-studenten op het vinden van een stage en van bbl-studenten op het vinden van een leerbaan. De graadmeters geven de verhouding weer tussen het aantal stagezoekende studenten en het aanbod van stages en leerbanen bij bedrijven. SBB geeft de kansen weer voor het jaar 2021. De kansen zijn vastgesteld per opleiding en per regio.

Het coronavirus heeft een grote impact op de samenleving en economie. Hoe de ontwikkelingen op kortere termijn en iets langere termijn zullen zijn is nog steeds onzeker. In de hier getoonde kansen is met deze ontwikkelingen beperkt rekening gehouden. Zodra er meer duidelijkheid is kunnen de prognoses, zo nodig, worden aangepast.

Kans op werk

Kans op werk toont de toekomstige kansen voor mbo-studenten. Het gaat om de kans dat een gediplomeerde schoolverlater werk vindt in het verlengde en op het niveau van zijn opleiding. Kans op werk geeft de verhouding weer tussen het verwachte aantal gediplomeerden dat op zoek gaat naar werk (dus bijvoorbeeld niet doorstudeert of blijft werken bij het stagebedrijf) en het aantal verwachte vacatures dat geschikt is voor een gediplomeerde schoolverlater.

De berekening gaat uit van een student die nu met de opleiding begint en die in de normale studieduur afrondt. Dus wat is de kans op werk over twee jaar bij een opleiding met een opleidingsduur van twee jaar en wat is de kans over drie jaar bij een opleiding met een opleidingsduur van drie jaar. De kansen zijn vastgesteld per opleiding en per regio. De kans op stage, leerbaan en werk worden per opleiding getoond op KiesMBO.nl.

Medewerker dierverzorging

Kans op stage

De kans op stage voor studenten Medewerker dierverzorging is matig. Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is wat kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Bol-studenten zullen moeite moeten doen om een stageplaats te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven.

Kans op leerbaan

De kans op leerbaan voor studenten Medewerker dierverzorging is matig. Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Het aanbod van leerbanen door bedrijven is wat kleiner dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Bbl-studenten zullen moeite moeten doen om een leerbaan te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven.

Kans op werk

De kans op werk voor gediplomeerden van de kwalificatie Medewerker dierverzorging is gering. In het algemeen geldt voor deze opleiding dat de vraag naar recent gediplomeerden veel kleiner zal zijn dan het aanbod.

Vakbekwaam medewerker dierverzorging

Kans op stage

De kans op stage voor studenten Vakbekwaam medewerker dierverzorging is matig. Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is wat kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Bol-studenten zullen moeite moeten doen om een stageplaats te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven.

Kans op leerbaan

De kans op leerbaan voor studenten Vakbekwaam medewerker dierverzorging is matig. Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Het aanbod van leerbanen door bedrijven is wat kleiner dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Bbl-studenten zullen moeite moeten doen om een leerbaan te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven.

Kans op werk

De kans op werk voor gediplomeerden van de kwalificatie Vakbekwaam medewerker diervverzorging is gering. In het algemeen geldt voor deze opleiding dat de vraag naar recent gediplomeerden veel kleiner zal zijn dan het aanbod. In sommige regio's zal de vraag kleiner zijn dan het aanbod.

Bedrijfsleider diervverzorging

Kans op stage

De kans op stage voor studenten Bedrijfsleider diervverzorging is matig. Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is wat kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Bol-studenten zullen moeite moeten doen om een stageplaats te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven.

Kans op leerbaan

Geen uitspraak mogelijk. Deze opleiding wordt (vooral) door bol-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op stage bekend, en niet de kans op leerbaan.

Kans op werk

De kans op werk voor gediplomeerden van de kwalificatie Bedrijfsleider diervverzorging is gering. In het algemeen geldt voor deze opleiding dat de vraag naar recent gediplomeerden veel kleiner zal zijn dan het aanbod. Na een opleiding tot bedrijfsleider gaan in de praktijk de meeste gediplomeerden aan het werk in de sector als beginnend beroepsbeoefenaar en zullen later doorstromen naar een baan op het niveau van de opleiding.

Proefdiervzorger

Kans op stage

Geen uitspraak mogelijk. Er is geen kans op stage bekend. Er zijn geen of weinig studenten die deze opleiding volgen.

Kans op leerbaan

Geen uitspraak mogelijk. Er is geen kans op leerbaan bekend. Er zijn geen of weinig studenten die deze opleiding volgen.

Kans op werk

Voor deze opleiding zijn de aantallen te klein om de kans op werk in de toekomst te kunnen berekenen. Volgens deskundigen zijn de vraag naar het aanbod van gediplomeerden in evenwicht.

Dierenartsassistent paraveterinair

Kans op stage

De kans op stage voor studenten Dierenartsassistent paraveterinair is matig. Let op: de coronacrisis heeft invloed op de uitkomst. Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is wat kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Bol-studenten zullen moeite moeten doen om een stageplaats te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven.

Kans op leerbaan

Geen uitspraak mogelijk. Deze opleiding wordt (vooral) door bol-studenten gevolgd. Daarom is alleen de kans op stage bekend, en niet de kans op leerbaan.

Kans op werk

De kans op werk voor gediplomeerden van de kwalificatie Dierenartsassistent paraveterinair is matig. In het algemeen geldt voor deze opleiding dat de vraag naar recent gediplomeerden kleiner zal zijn dan het aanbod. In sommige regio's zal de vraag naar recent gediplomeerden veel kleiner zijn en in andere zullen vraag en aanbod in evenwicht zijn.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Dierenwelzijn

Er is de afgelopen jaren steeds meer aandacht besteed aan het welbevinden én het verantwoord omgaan en zorgen voor dieren. Dit komt voort uit publieke discussies, de ontwikkeling van biologische voeding, mondiale ziektes en hangt ook samen met de ontwikkeling van humanisering. De aandacht voor dierenwelzijn is vanuit de politiek en media de laatste jaren toegenomen. Het natuurlijke diergedrag, zoals de dieren zouden vertonen in hun natuurlijke leefomgeving, wordt vaak als uitgangspunt genomen. Ten gevolge van meer aandacht voor het welzijn voor dieren is in 2014 het 'Besluit Houders van Dieren' ingevoerd. Dit besluit heeft verschillende effecten. In sommige gevallen zal het ertoe leiden dat bedrijven zullen stoppen met de verkoop van dieren, of juist dat werknemers worden aangetrokken die voldoen aan de eis van het verplichte vakbekwaamheidsbewijs. Het Besluit houdt in dat bedrijven die met dieren werken een erkend bewijs van vakbekwaamheid moeten hebben, gericht op de diergroepen hond en kat, overige zoogdieren, vogels, vissen en amfibieën en reptielen. Dit geldt bijvoorbeeld voor dierspecialisten, tuincentra, dierenpensies, groothandels en bedrijfsmatige fokkers. Ook is een verkoper van een dier verplicht om de koper te voorzien van schriftelijke informatie (over verzorging, huisvesting, gedrag en kosten die met het houden van het dier gemoeid zijn). In dierenparken, op kinderboerderijen en andere openbare werkplekken van de diervverzorgers wordt meer aandacht besteed aan trainen van de dieren, bijvoorbeeld ter voorbereiding op medische handelingen. Klanten of gasten kunnen hun zorgen uiten over het welzijn van de dieren. Hierop moet adequaat gereageerd worden door diervverzorgers. Goede communicatieve en sociale vaardigheden zijn noodzakelijk. In de proefdierenbranche is ook meer aandacht voor het welzijn, welbevinden en verantwoord omgaan en zorgen voor dieren. Er worden meer eisen gesteld aan huisvesting en klimaat (hogere temperatuur?). Individuele huisvesting wordt op veel plaatsen bediscussieerd. Men gebruikt steeds minder en steeds kleinere proefdieren, de technologische ontwikkelingen zoals imaging maken dat mogelijk. Kleinere proefdieren maken een fijnere motoriek noodzakelijk.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Humanisering

De trend humanisering houdt in dat gezelschapsdieren vaker een verlengstuk lijken te zijn van de identiteit van de eigenaar. Het lijkt erop dat deze trend uit de Verenigde Staten is overgewaaid. Mensen beschouwen hun huisdier(en) vaker als hun kind of lid van het gezin. Humane trends slaan over op dieren zoals de ontwikkeling van vegetarische voeding, kleding (jasje) voor dieren, een spa of wellness of plastische chirurgie voor dieren. Dit is ook merkbaar voor dierenpensions. Mensen willen er het allerbeste voor hun dier. De klanten zijn kritisch en mondiger om op te komen voor de belangen van hun gezelschapsdier. Wanneer klanten hun huisdieren naar een pension brengen, worden ze rondgeleid en mogen ze het pension (of, in sommige gevallen, de kamer) bekijken en inrichten naar de wensen van hun huisdier. Het huisdier is hun gezinslid. Dit zorgt ervoor dat klanten steeds vaker en steeds meer eisen stellen. Bij tuincentra en dierenspecialzaken is de trend van humanisering en het gegeven dat klanten meer te besteden hebben, terug te zien aan het assortiment. Er is gezonde, vegetarische voeding voor gezelschapsdieren verkrijgbaar. En er is een groter assortiment aan mandjes, koffers en huizen dan enkele jaren geleden beschikbaar was. Voor ieder specifiek dier en diens karakter is wel iets te koop.

Beleving

De gehele recreatiewereld is zich meer op beleving gaan richten. Ook de bezoekers van een dierentuin, dierenspecialzaak, tuincentrum of kinderboerderij hebben behoefte aan prikkels die hun bezoek bijzonder en uniek maken. Tuincentra investeren in de sfeer en elementen die bijdragen aan een bepaalde vorm van beleving: "Mensen willen bij ons niet het gevoel hebben alsof ze door een groothandel lopen." Het bezoek aan een tuincentrum wordt door bezoekers dan ook vaak als een uitje ervaren. Een diervoorzorg zou de gasten deelgenoot moeten laten maken van hetgeen hij doet in de winkel, een kinderboerderij of in een dierentuin. Het geven van een demonstratie of iets kleins; zoals aan het kind achter het hek vertellen over het gedrag van het dier, draagt bij aan het gevoel van beleving. Op kinderboerderijen en dierenparken wordt vaker actief aandacht besteed aan bezoekers door het organiseren van (educatieve) activiteiten/ presentaties/rondleidingen en open dagen. Het bewust aandacht besteden aan bezoekers kan ook betekenen het bewust stilstaan bij de plaatsing van voederbakken, zodat de bezoekers de dieren kunnen zien wanneer ze eten. Het bewust contact met de bezoekers of klanten is belangrijker. Medewerkers moeten in staat zijn om het publiek mee te nemen in de wereld van de dieren door meer te vertellen over de dieren, waarmee het leven van de dieren dichterbij tot elkaar brengen. Een bezoek krijgt daardoor meer waarde. De ontwikkeling van meer beleving en aandacht voor de bezoeker vraagt van het bedrijf een meer open en transparante bedrijfsvoering.

Werken met 'schone' proefdieren

Op de breeding afdelingen is de ontwikkeling dat er steeds meer met super schone proefdieren worden gewerkt die nergens aan zijn blootgesteld, waarin geïsoleerd moet worden gewerkt. Dit vraagt een proefdiervoorzorg die nog meer in staat is om goed routinematig te werken. Er komen steeds meer studies naar het effect van schone muizen op uitslagen van experimenten. Op de FELASA is gerapporteerd dat de volwassen schone muizen die nu worden gebruikt (SPF volgens FELASA-lijst) een immuunsysteem hebben van een pasgeboren dier. Geen ontwikkeld immuunsysteem. Er worden experimenten gedaan met echt conventionele muizen (wilde muizen), of muizen uit de 'pet store' en wat blijkt, modellen veranderen, zijn niet meer te induceren of juist veel heftiger. SPF-muizen blijken soms zelfs dood te gaan als ze samen met wilde muizen gehuisvest worden. Mogelijk wordt er over een aantal jaar gewerkt met germ free muizen die een heel gericht microbiom krijgen toegediend, met niet alleen bacteriën, maar ook schimmels. Dergelijke ontwikkelingen hebben consequenties voor de werkvloer, voor de diervoorzorgers. Komen er meer barrières? Of juist minder?

Digitale technieken

In de sector diervoorzorg zijn steeds meer toepassingen te zien als het gaat om toepassing van technologie en big datatechnieken. Dieren zijn vaker gechipt. De chip kun je koppelen aan een apparaat dat bijvoorbeeld een bepaalde hoeveelheid voer afgeeft of water beschikbaar maakt of het kattenluik opent. Andere technologieën zijn camera's om het gezelschapsdier te volgen en een kattenbak die zichzelf kan verschoenen. Daarnaast is het mogelijk om klantdata te gebruiken om de klant beter te benaderen. Kennis van de klant is nodig om producten goed aan de klant te kunnen verkopen. Met de juiste informatie op het juiste moment, kan de klant bijvoorbeeld via een appje op de hoogte worden gesteld van specifieke aanbiedingen. Ook de proefdiervoorzorgers werken steeds meer met digitale systemen, bijvoorbeeld volledig automatische registrerende kooien. Dat vereist meer computervaardigheden en heeft consequenties voor de werkwijzen.

Digitale communicatie

Het administratieve papierwerk van dieren wordt steeds meer gedigitaliseerd. Sociale media worden meer en meer ingezet om de klant te bereiken. Deze kanalen worden ingezet om ludieke acties te bedenken om bijvoorbeeld evenementen of andere dingen te promoten en verschillende doelgroepen te bereiken. Er wordt meer reclame gemaakt via Facebook en Instagram en veel informatie blijft beschikbaar op een website. Hoe er moet worden omgegaan met sociale media en klantcontact via sociale media kanalen wordt overal anders bepaald. Sommige bedrijven hebben één coördinator in dienst die de (online) communicatie op zich neemt en contact onderhoudt met de media. Hier wordt niet specifiek gesproken over iemand met een diploma diervoorzorg. De diervoorzorg heeft daarnaast vaker te maken met digitale reserveringssystemen, het geven van online rondleidingen en het op de hoogte stellen van klanten via WhatsApp.

Controle cultuur

Door mondiale dierenziektes, voortkomend uit globalisering, is er steeds meer behoefte om alles van een dier in kaart te brengen. Een diervoorzorg is een belangrijke bron van informatie over het dier. Zo is een diervoorzorg in een pension of asiel een belangrijke schakel om te zorgen voor transparante informatie waar een dier vandaan komt en naartoe gaat. Er zijn meer regels opgesteld waar een organisatie met dieren aan moet voldoen. Ook op ander vlak zijn de administratieve taken rondom dieren toegenomen. Bovendien vinden administratieve en registrerende taken steeds meer digitaal plaats. Op het gebied van de dagelijkse controle kan ook gedacht worden aan de ontwikkelingen van meer volledig automatische registratie. De eis om de dagelijkse controle goed te organiseren kan meer die kant op gaan.

Mondige klant/bezoeker

Er wordt meer aandacht besteed aan communicatie richting gasten en bezoekers. Wanneer mensen zien of horen dat dieren ergens niet goed behandeld worden, wordt er snel gereageerd en vaker gegeneraliseerd. Mensen oordelen snel en uiten zich via (sociale) media. Daarnaast komen meer mensen, door de trend van verstedelijking, verder van dieren af te staan. Kinderboerderijen hebben vaak te maken met kinderen die nog niet weten welk gedrag ze wel of niet mogen vertonen bij dieren. Een diervorzorger op een kinderboerderij moet in staat zijn om de bezoekers te wijzen op ongewenst gedrag. Niet zelden hebben de diervorzorger daarbij te maken met mondige ouders die het niet op prijs stellen dat hun kind wordt aangesproken op ongewenst gedrag richting de dieren; "Dan vertelt mijn medewerker een kind, dat het niet zomaar de achterpoten van de geit omhoog kan houden, krijgt mijn medewerker een boze ouder op zich af." Ook op sociale media-kanalen worden er felle reacties ontvangen waar je als diervorzorger mee om moet kunnen gaan. Voor diervorzorger is het steeds belangrijker om hun kennis up-to-date te houden en communicatie vaardig te zijn, zodat zij klanten direct te woord kunnen staan en steviger in hun schoenen staan.

Online verkoop

Organisaties waar de verkoop van producten centraal staat (zoals dierenwinkels, dierspecialzaken, tuincentra en bouwmarkten), hebben te maken met de opkomst van en concurrentie via de online-wereld. De consument doet steeds meer online inkopen via het internet. Tegelijkertijd kan dit volgens respondenten ook een versterkende functie hebben; mensen oriënteren zich online op toekomstige aankopen. Consumenten oriënteren zich goed maar verwachten dat (winkel)personeel en verkopers hen aanvullend kunnen informeren en adviseren. Dit maakt dat diervorzorger op de hoogte moeten zijn van de laatste ontwikkelingen in de sector, hun (vak)kennis up-to-date moet zijn en communicatief vaardig zijn.

Schaalvergroting versus specialisatie

Er is sprake van schaalvergroting bij dierspecialzaken. Men voorziet een verdere afname van het aantal zelfstandige dierspecialzaken. Vooral kleine winkels hebben opvolgingsproblemen (onder ondernemers is vergrijzing zichtbaar) en worden vaker overgenomen door een keten. Men verwacht dat er een sterker onderscheid in de markt zal gaan ontstaan tussen discountformules, die als belangrijkste wapen de prijs hanteren, en de gespecialiseerde kleine zelfstandige dierspecialzaken waarbij specialisatie, deskundigheid, vakkennis, service en kwaliteit centraal staan.

Kruisbestuiving

Er is sprake van integratie van allerlei diensten gerelateerd aan gezelschapsdieren, zoals een trimsalon, dierenartspraktijk en trainingsruimte. Zo is er bijvoorbeeld sprake van meer samenwerking tussen dierenartsen en dierspecialzaken: het idee is dat er bij de dierenwinkel een dierenarts(praktijk) is, die medische handelingen voor huisdieren uitvoert. Ook ontstaan concepten waarbij een dierspecialzaak naast een commerciële functie ook een maatschappelijke functie invult door dieren op te vangen die geen baasje meer hebben.

Duurzaamheid

Ook binnen de diervorzorgingsbranche focust men steeds meer op het milieu duurzaamheid. Dit vraagt van het bedrijfsleven dat zij veel meer op de hoogte moeten zijn van de ontwikkelingen op dit gebied dan voorheen. Bij de huisvesting van dieren streeft men, in het kader van het vergroten van het dierenwelzijn, meer naar een natuurlijkere leefomgeving. Bij kinderboerderijen is reeds eerder via een landelijke actie aandacht gegeven aan en opgeroepen tot maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit kon variëren van zonnepanelen, groene daken, telen van (eigen) diervoeding, afvalscheiding tot aan het gebruiken van regenwater. Vanuit Dibevo wordt veel belang gehecht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Klanten gaan meer letten op de manier waarop een onderneming omgaat met maatschappelijke verantwoordelijkheid. In dierenwinkels/tuincentra kan het gaan om verantwoorde vis in honden- en kattenvoer, het voorkomen van import van producten uit landen met slechte arbeidsomstandigheden, geen 'echt' bont bij speeltjes voor dieren (zoals bont muisjes). Dierentuinen zetten meer in op het terugdringen van voedselverspilling. Ook diervorzorger werkzaam in bijvoorbeeld de melkveehouderij krijgen te maken met duurzaamheidsthema's, zoals de stikstofproblematiek en behoud van weidegang en biodiversiteit.

Impact corona

De impact van het Coronavirus op het werkveld van de (vakbekwaam) medewerker diervorzorging is groot. Kinderboerderijen, dieren- en familieparken kampen zijn langere tijd gesloten of beperkt geopend, met een deurbelid. Dit maakt dat voornamelijk de dieren- en familieparken een groot deel van hun inkomsten mislopen, terwijl de uitgaven niet dalen. Parken zijn dan genooddaakt om werknemers te ontslaan. Tevens zijn zij bezorgd om de gezondheid van hun medewerkers, het klantcontact wordt verminderd en de diervorzorger zijn meer bezig met 'basistaken'.

De lockdown en het thuiswerken heeft ervoor gezorgd dat (huis)dieren steeds meer aandacht krijgen. Door dierspecialzaken en dierenasiels wordt opgemerkt dat er meer 'coronapuppy's en -kittens' zijn verkocht en geplaatst in de afgelopen periode. Mensen zijn in deze crisistijd eerder geneigd een huisdier aan te schaffen en mede door het thuiswerken kunnen zij ook meer tijd besteden aan hun huisdier. Vóór de coronacrisis was er veel behoefte aan dagopvang voor honden door de toename van tweeverdieners de laatste decennia. Door de coronacrisis is er tijdens de lockdown geen of nauwelijks langdurige opvang aangeboden. En is de vraag naar dagopvang afgenomen. Dierenpensions en hotels, die een verlengstuk zijn van het toerisme, ondervonden een grote dip in hun werkzaamheden. De branche heeft hierdoor veel inkomsten misgelopen. Hoe de coronacrisis zich verder gaat ontwikkelen en of dit zal leiden tot meer thuiswerkers en het lange termijn effect op dagopvang is onduidelijk.

Ook andere branches, zoals kinderboerderijen, fokkerijen, rund- en varkenshouderijen, geldt dat veel opdrachten zijn geannuleerd en/of op een andere manier last hebben gehad van de Coronacrisis, waardoor inkomsten zijn misgelopen.

5. Beroepsvereisten

Proefdiervorzorger

De wettelijke beroepsvereisten voor de Proefdiervorzorger zijn verankerd in profielkerntaak 2 Uitvoeren proefdierwerkzaamheden. Er is een certificaat verbonden aan de wettelijke beroepsvereisten voor de Proefdiervorzorger genaamd 'Proefdiervorzorger Uitvoeren proefdierhandelingen'. Het certificaat 'Euthanaseren van kleine proefdieren' maakt onderdeel uit van het certificaat 'Proefdiervorzorger Uitvoeren proefdierhandelingen' en hoeft niet apart te worden behaald door de proefdiervorzorger.

Dierenartsassistent paraveterinair

De wettelijke vereisten voor de Dierenartsassistent paraveterinair zijn verankerd in

- profielkerntaak 1 Uitvoeren algemene praktijkwerkzaamheden, werkproces 1.1 Beheert apotheek en in
- profielkerntaak 2 Verrichten paraveterinaire handelingen, alle werkprocessen.

Er is een certificaat verbonden aan de wettelijke beroepsvereisten voor de Dierenartsassistent paraveterinair genaamd 'Wettelijke vereiste Dierenartsassistent-Paraveterinair'.

Bedrijfsleider diervverzorging

De wettelijke vereisten voor de Bedrijfsleider diervverzorging zijn - per diergroep - verankerd in vakkennis en vaardigheden, opgenomen in de basis bij de kerntaak Zorgdragen voor dieren. Per diergroep is er een certificaat verbonden aan de wettelijke beroepsvereisten. Er zijn 5 certificaten: 'Houder van vissen', 'Houder van vogels', 'Houder van honden en katten', 'Houder van herpeten' en 'Houder van overige zoogdieren'. Om het diploma 'Bedrijfsleider diervverzorging' te behalen moet een beginnend beroepsbeoefenaar ten minste één van de onderdelen waar een certificaat aan verbonden is met goed gevolg hebben afgelegd.

6. Bijzondere vereisten

Medewerker diervverzorging

Nee

Zelfstandig medewerker diervverzorging

Nee

Bedrijfsleider diervverzorging

Nee

Proefdiervverzorger

Nee

Dierenartsassistent paraveterinair

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

N.v.t.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Op basis van scholing en/of ervaring is doorgroei mogelijk.

Recreatie- en gezelschapsdierenbranche

De medewerker diervverzorging kan in deze branche doorgroeien naar niveau 3 (vakbekwaam medewerker diervverzorging) in een dierenasiel, een dierenpension, een kennel, kinderboerderij of dierenpark of in de dierenpeciaalzaak.

De zelfstandig medewerker diervverzorging kan in deze branches doorgaans doorgroeien naar een bedrijfsleiders- of teamleidersfunctie in de bovengenoemde subsectoren. Hij kan zich specialiseren in het trainen van dieren of in gespecialiseerde zorg voor (gezelschaps)dieren en daarbij eventueel een eigen bedrijf beginnen.

De bedrijfsleider diervverzorging kan in deze branche doorgroeien naar het ondernemerschap. Is hij ondernemer dan kan hij zijn bedrijf verbreden of in een andere aangrenzende branche als ondernemer starten. Doorstroom naar een hbo-opleiding is ook mogelijk.

Het HBO kent een opleiding Diermanagement. Na de studie kan men -afhankelijk van de gekozen studierichting- zowel in binnen- als buitenland aan de slag in de diervoeder- of diergeneesmiddelenindustrie, bij proefdier- en onderzoeksinstituten, dierentuinen, dierenopvangcentra, diergezondheidsdiensten, natuur- en dierbeschermingsorganisaties of de overheid.

Proefdierenbranche

De proefdiervverzorger kan op basis van opleiding en ervaring werkzaam zijn in diverse bedrijven van proefdiervverzorging. Doorstroom naar een niveau 4 opleiding (leidinggevende of gespecialiseerd proefdiervverzorger) is mogelijk.

Veel proefdierverzorger specialiseren zich uiteindelijk (intern) in het uitvoeren van bepaalde biotechnische handelingen of in het werken met specifieke diergroepen. Voorbeelden zijn specialist fok en specialist anesthesie (grote) dieren.

Paraveterinaire ondersteuning

De dierenartsassistent paraveterinair kan zich specialiseren in verschillende disciplines binnen de praktijk. Zo kan hij zich verder bekwalen in het

management van een dierenartsenpraktijk of zich verdiepen in bepaalde deeldisciplines, zoals het maken en ontwikkelen van röntgenfoto's,

anesthesie, apotheekbeheer, laboratoriumwerkzaamheden. Daarnaast bieden specialistische dierklinieken of dierenartsenpraktijken

doorgroeimogelijkheden, zoals bijvoorbeeld tweede-lijn-praktijken of diersoortspecifieke praktijken.

Op basis van scholing en/of ervaring is beperkte doorgroei mogelijk.

Er is doorstroom mogelijk naar de hbo-opleidingen Diergezondheid en -welzijn en Diermanagement.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud en beheer dossier	Monitoren en onderhouden kwalificatiedossiers	SBB, in samenwerking met de sectorkamer VGG, het marktsegment Groen, de branche en het onderwijs	Voor dit nieuwe dossier vindt de evaluatie plaats na 5 jaar, dus 2026.
BCP's/beroepsinformatie	Nieuwe en geactualiseerde BCP's/beroepsinformatie wordt aangeleverd door de branche	De branche	Doorlopend
Keuzedelen/certificaten	Ontwikkeling, koppeling en onderhoud keuzedelen/certificaten	SBB, in samenwerking met de sectorkamer VGG, het marktsegment Groen, de branche en/of het onderwijs	Doorlopend

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen	x	Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De grootste veranderingen ten opzichte van voorgaande versie:

1. De inhoud van de oude kerntaak 2 Zorgen voor informatieoverdracht is verplaatst naar de profielen. Daardoor kunnen we beter differentiëren tussen de verschillende profielen en overlap voorkomen. Informeren en adviseren zat bijvoorbeeld niet alleen in de basis, maar ook in P2/3-K2-W1 Instrueert en/of adviseert en/of verkoopt. Publieksgerichte activiteiten komen eigenlijk niet voor in de beroepspraktijk van de proefdierverzorger. Ze zijn verplaatst naar de profielen P2 Zelfstandig medewerker diervoorzorging, P3 Bedrijfsleider diervoorzorging en P5 Dierenartsassistent paraveterinair. De bijdrage van de medewerker diervoorzorging aan publieksgerichte activiteiten valt onder de nieuwe profielkerntaak Ondersteunen dienstverlening/verkoop.

2. Communicatieve vaardigheden

Er is meer aandacht voor communicatieve vaardigheden. In het vorige dossier lag de nadruk vooral op overdracht van de juiste informatie, nu is er meer aandacht voor de manier waarop je communiceert. Ook beleving, gastvrijheid en gastheerschap hebben een duidelijke plaats gekregen in het dossier. Daartoe is een nieuw werkproces 'Ontvangt klanten/gasten' opgenomen in P1, P2, en P3.

3. Commerciële vaardigheden

In P2 Zelfstandig medewerker dierv verzorging en P3 Bedrijfsleider dierv verzorging is er een prominentere plek voor de commerciële taken van de dierv verzorger. In plaats van kerntaak P2/3-K2 'Inspelen op de wens van klant en/of cliënt en/of publiek' is er nu door de kerntaak P2/3-K1 'Verzorgen dienstverlening/verkoop' met het werkproces P2/3-K1-W1 'Levert diensten/verkoopt producten' met nieuwe gedragsitems.

4. Dierenwelzijn

Dierenwelzijn is nader geconcretiseerd. Denk bijvoorbeeld aan kennis van welzijnsindicatoren, toepassen welzijnsassessments.

5. Nieuwe naam Vakbekwaam medewerker dierv verzorging

De oude naam brengt verwarring in de beroepspraktijk. Men denkt dat een Vakbekwaam medewerker dierv verzorging in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid zoals bedoeld in het Besluit Houders van dieren. Dat is echter geen vereiste op niveau 3. De kwalificatie heet nu Zelfstandig medewerker dierv verzorging.

6. Gezondheidsbewaking proefdieren

Bij de proefdierv verzorging speelt gezondheidsbewaking een belangrijke rol. Daarom is het dagelijkse controleren van de proefdieren op afwijkingen ingevoerd in werkproces P4-K2-W1 Bereidt proefdierwerkzaamheden voor.

7. Voortplanting

Voortplanting heeft een kleinere plaats in het dossier gekregen:

- de inhoud van het werkproces 'Stelt fokplan op' is een vaardigheidsitem geworden voor P3 Befrijfsleider dierv verzorging (was op deze manier ook al opgenomen in de Certificaten Houders van dieren) en
- de inhoud van de werkprocessen 'Begeleidt voortplantingsproces' en 'Draagt zorg voor geboorteprocés en verzorgt moeder en jongen' is opgenomen als aanvulling bij het werkproces 'Verzorgt dieren' (in de basis), en in vakkennis items bij de kerntaak 'Zorgdragen voor dieren': heeft kennis van het fokproces, heeft kennis van genetica en heeft kennis van het voorkomen (vermijden) van erfelijke ziekten.

Voor het profiel P4 Proefdierv verzorger is de kerntaak over voortplanting onveranderd gebleven.

8. Begeleiden en voortgang bewaken

In P2 Zelfstandig medewerker dierv verzorging is een nieuwe kerntaak opgenomen: Begeleiden en voortgang bewaken.

9. Leiding geven en beheerstaken uitvoeren

In P3 Bedrijfsleider dierv verzorging is de oude kerntaak P3-K3 Leiden bedrijf/afdeling/project gesplitst in 2 kerntaken: P3-K2 Leiden bedrijf/afdeling/project en P3-K3 Beheerstaken uitvoeren. Het oude werkproces P3-K3-W5 Adviseert leidinggevende over personeelszaken is vervangen door P3-K2-W3 Wisselt informatie uit met medewerkers (in werkoverleg). Het oude werkproces P3-K3-W4 Verwerft opdrachten, bindt klanten is vervangen door werkproces P3-K3-W3 Doet voorstellen voor marketingactiviteiten.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Dierv verzorging (gewijzigd 2022) is ontwikkeld in opdracht van de sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid. Het marktsegment Groen heeft inhoudsdeskundigen voorgedragen uit onderwijs en bedrijfsleven die input leverden tijdens het ontwikkelproces. Daarnaast is ook de begeleidingsgroep Dierv verzorging van het onderwijscluster Groen van de MBO Raad bij het ontwikkelproces betrokken en examenleverancier Groene Norm.

Het kwalificatiedossier Dierv verzorging (gewijzigd 2022) is gevalideerd door de sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid op advies van het marktsegment Groen. De samenstelling van het marktsegment en de sectorkamer is te vinden op www.s-bb.nl.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Voor de dierenartsassistent paraveterinair geldt een verblijfsduur van 4 jaar.

Criteria SBB:

1. Nationale en internationale wet- en regelgeving (wettelijke beroepsvereisten)

- De nationale wettelijke beroepsvereisten liggen vast in de Wet Dieren, daaronder hangt de Regeling Diergeneeskundigen. In artikel 2.1. staan de wettelijke opleidingseisen voor een dierenartsassistent paraveterinair (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0035238/>). De dierenartsassistent paraveterinair moet hieraan voldoen.
- De opleiding voldoet aan het 'Dossier of European competences for the veterinary nurse', second edition, september 2007, die is uitgegeven door ACOVENE (is als zodanig vastgelegd in het kwalificatiedossier). Dit dossier maakt deel uit van het keurmerk van Acovene; erkenning van onderwijsinstellingen die in Europa de opleiding dierenartsassistent paraveterinair aanbieden.
- De paraveterinair heeft een eigenstandige verantwoordelijkheid voor die werkzaamheden die hij/zij verricht binnen het Besluit paraveterinair. De dierenartsassistent paraveterinair heeft in deze een eigen verantwoordelijkheid binnen het veterinaire tuchtrecht (in tegenstelling tot vroeger toen de verlengde-arm constructie gold).

2. Een vergelijking met de nominale studieduur van historisch verwante opleidingen van voor 1995

In 1989 is de verlenging van de opleidingsduur ingevoerd, de opleiding tot dierenartsassistent paraveterinair is toen 4 jarig geworden. Ook bij de invoering van Overzicht Diploma's en Certificaten in 1992 is dat zo gehouden.

3. Branchevereisten (al dan niet vastgelegd in cao's)

De paraveterinair moet voldoen aan het kwalificatiedossier en daarmee aan de wettelijke opleidingseisen uit de Regeling Diergeneeskundigen.

4. Omvang van de te beheersen vakkennis en beroepsvaardigheden

- De dierenartsassistent paraveterinair moet een groot aantal handelingen beheersen. Het kost tijd om die handelingen aan te leren. Maar dat is nog niet voldoende; de toekomstige beroepsbeoefenaar moet al enigszins routinematig handelingen kunnen verrichten om de professional te zijn die gevraagd wordt.

▪ In artikel 2.1 van de Regeling Diergeneeskundigen staan beroepsvereisten op hoofdlijn beschreven. De vereiste kennis, vaardigheden en houdingsaspecten (competenties) zijn nader uitgewerkt in het kwalificatiedossier. Examinering wordt aangepast waarbij een methode (ontstaan in de humane geneeskunde in Engeland, en daar inmiddels ook in gebruik bij de opleiding tot dierenartsassistent) wordt ingepast in de examens. Dat gaat om de zogenaamde osce's (Objective structured clinical examination). Studenten moeten minstens 60 verschillende praktische handelingen beheersen. Aeres MBO Barneveld laat die osce's sinds 2009-2010 al onderdeel zijn van het opleidingsprogramma. De ervaring leert dat studenten binnen de huidige onderwijsprogrammering al nauwelijks dit vereiste niveau verwerven. Een opleidingsduurverkortung zou dit probleem vergroten.

5. Studeerbaarheid, uit te drukken in bijv. programmeerbaarheid van het curriculum of de benodigde ontwikkeltijd van motorische en/of cognitieve vaardigheden

De opleiding tot dierenartsassistent paraveterinair is een hoog specialistische opleiding met grote verantwoordelijkheden in de praktijk voor de toevertrouwde levende have. Het dier heeft in het gezin/de maatschappij een hoge emotionele waarde, eigenaren verwachten van dierenartsassistenten een professionele houding, ook de beginnende beroepsbeoefenaar moet die al hebben. De student moet een zekere rijping (grotendeels gerelateerd aan leeftijd) hebben om in hectische (spoedeisende) situaties het overzicht te bewaren en de verantwoordelijkheden aan te kunnen.

Studenten paraveterinair lopen ook stage in dierentuinen. Voor stagiaires heeft de NVD (Nederlandse vereniging dierentuinen) als leeftijdseis 18 jaar gesteld. Bij verkorting van de studieduur kunnen studenten niet of nauwelijks nog stage lopen bij dierentuinen.

6. Aard van de opleiding, vooral gericht op doorstroom naar hbo of vooral beroepsopleidend (eindonderwijs)

Beide aspecten moeten kloppen. Enerzijds moeten afgestudeerden startbekwaam zijn. Een afgestudeerde kandidaat met een diploma dierenartsassistent paraveterinair veronderstelt dat die persoon voldoet aan de opleidings- en beroepsvereisten.

Anderzijds heeft het groene hbo opleidingen diergezondheid die een logisch vervolg zijn op het mbo dierenartsassistent paraveterinair. Het niveau van het mbo moet van dien aard zijn dat de deelnemer ook werkelijk kan aansluiten op het hbo.

7. De actuele verblijftijd van de meerderheid van studenten in een mbo-4 opleiding (op een substantieel aantal opleidingsinstellingen)

De leerlingen maken de volledige opleidingstijd vol, korter studeren komt niet voor, wat langer wel.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.